

نشرنی

دارپوش طلباء
عبد السلام
رادیف مسریرا
نت نویسی آموزشی و تخلیقی

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ تومان

30book

نشرنی

ردیف میرزا عبدالله
نُت‌نویسی آموزشی و تحلیلی
داریوش طلائی
ویراست جدید

چاپ نهم تهران، ۱۳۹۵
تعداد ۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی باختر
چاپ و صحافی علی

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً،
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)
بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

شابک ۵ ۰۱ ۸۰۲۶۰۵ M

www.nashreny.com

تقدیم به استادانم

علی اکبر شهنازی، نورعلی برومند

عبدالله دوامی، یوسف فروتن و سعید هرمزی

که هنر ردیف موسیقی ایرانی را با اعتقاد بسیار حفظ کردند

و با سخاوت تمام به من آموختند.

30book

تکرارها

به غیر از موارد نادری که تعداد دقیق یک تکرار مورد نظر است در اغلب موارد چون تکرار جنبه تقریبی دارد — مانند «عدد کثرت» در زبان (دو سه تا، چهار پنج تا، ده دوازده تا، ده پانزده تا...) قسمت مورد نظر در داخل یک کادر قرار داده شده و عدد تکرار در بالای آن نوشته شده است. این روش چندین کارایی دارد:

۱. از آنجا که این نوع تکرار در موسیقی ایرانی فراوان و جزو ساختار اصلی ملودی است این روش به ساده نویسی و ساده خوانی کمک زیادی می کند.

۲. در عین آن که می توان در آوانویسی تعداد دقیق تکرارها را نوشت (چنان که در این دفتر تعداد تکرارها بر مبنای اجرای سه تار نگارنده در آلبوم ردیف سازی موسیقی ایران نوشته شده است) با داشتن تعداد دقیق تکرارها می توان از آن ها در تحقیقات موزیکولوژی تطبیقی به سادگی استفاده کرد. در کاربردهای اجرایی با مشاهده عددی که مانند عدد کثرت، تقریبی است هنرجو می تواند ارتباطی آسان، سریع و درست با نت برقرار کند.

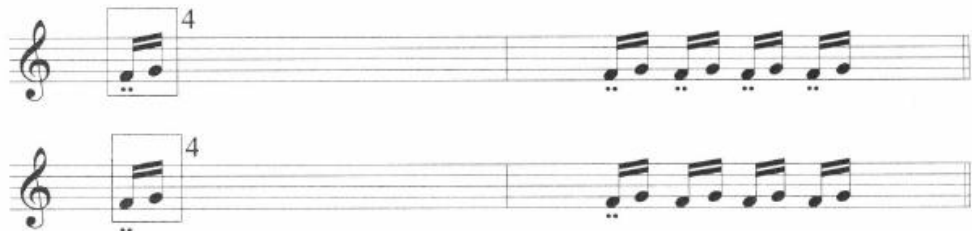
۳. از آنجا که کادر، قسمت تکرار شده را نشان می دهد به درک در یافت و نوع تقطیع جملات موسیقی و به خصوص تحریرهای مشکل، کمک زیادی می کند.

۴. چون استفاده از کادر مانع نوشتن مکرر فیکورها و جملات می شود و به این ترتیب جملات کوتاه تر نوشته می شوند، زیرهم نویسی و مقایسه آن ها بسیار ساده و ممکن می شود. نشان دادن مقاطع تکراری که از ارکان اصلی ساختار ملودیک ردیف است در داخل کادر و در این شیوه کوتاه نویسی و زیرهم نویسی جملات موسیقی بر مبنای طولیات جملات، شکلی به نت نویسی گوشه ها می دهد که به صورت شمایی از هر گوشه به چشم می آید و در ذهن می ماند.

کادر

طرز نوشتن

طرز اجرا

فهرست نت‌ها

دستگاه شور

۲۵.....	۱۸. خارا	۱.....	۱. درآمد
۲۶.....	۱۹. قجر	۲.....	۲. پنجه شعری
۲۷.....	۲۰. حزین	۳.....	۳. کرشمه
۲۸.....	۲۱. شور پایین‌دسته	۵.....	۴. رهاب
۲۹.....	۲۲. رهاب	۶.....	۵. اوج
۳۰.....	۲۳. چهارگوشه	۸.....	۶. ملانازی
۳۳.....	۲۴. مقدمهٔ گرلیلی	۹.....	۷. نغمهٔ اول
۳۵.....	۲۵. رضوی	۱۲.....	۸. نغمهٔ دوم
۴۱.....	۲۶. شهناز	۱۴.....	۹. زیرکش سلمک
۴۳.....	۲۷. مقدمهٔ فرجه	۱۶.....	۱۰. سلمک
۴۴.....	۲۸. فرجه	۱۷.....	۱۱. گلریز
۴۶.....	۲۹. شهناز کت یا عاشق‌کش	۱۹.....	۱۲. مجلس افروز
۴۷.....	۳۰. گرلیلی	۲۰.....	۱۳. غزال
۵۱.....	۳۱. گرلیلی شستی	۲۱.....	۱۴. صفا
۵۳.....	۳۲. رنگ هشتری	۲۲.....	۱۵. بزرگ
۵۴.....	۳۳. رنگ شهرآشوب	۲۳.....	۱۶. کوچک
۶۸.....	۳۴. رنگ ضرب اصول	۲۴.....	۱۷. دوییتی

آواز بیات کُرد

۷۶.....	۴. حاجی حسنی	۷۱.....	۱. درآمد اول
۷۷.....	۵. درآمد سوم	۷۳.....	۲. درآمد دوم
۷۹.....	۶. درآمد چهارم	۷۵.....	۳. بسته‌نگار

آواز دشتی

۸۷.....	۴. حاجیانی	۸۲.....	۱. درآمد
۹۰.....	۵. غم‌انگیز	۸۳.....	۲. اوج
۹۱.....	۶. گیلکی	۸۵.....	۳. بیدگانی

أواز بیات ترک

۱۰۵.....	۹. نغمه	۹۴.....	۱. درآمد اول
۱۰۶.....	۱۰. فیلی	۹۵.....	۲. دوگاه
۱۰۷.....	۱۱. شکسته	۹۶.....	۳. درآمد دوم
۱۰۸.....	۱۲. مهربانی	۹۸.....	۴. درآمد سوم
۱۱۰.....	۱۳. جامه‌دران	۱۰۰.....	۵. حاجی حسنی
۱۱۲.....	۱۴. مهدی ضرابی	۱۰۲.....	۶. بسته‌نگار
۱۱۴.....	۱۵. روح‌الارواح	۱۰۳.....	۷. زنگوله
۱۱۶.....	۱۶. قطار	۱۰۴.....	۸. خسروانی

أواز ابوعطا

۱۲۶.....	۵. بسته‌نگار	۱۱۹.....	۱. رامکلی
۱۲۹.....	۶. چهارپاره	۱۲۰.....	۲. درآمد
۱۳۳.....	۷. گبری	۱۲۲.....	۳. سنیخی
		۱۲۴.....	۴. حجاز

أواز افشاری

۱۴۱.....	۳. عراق	۱۳۵.....	۱. درآمد
۱۴۴.....	۴. قرایی	۱۳۷.....	۲. بسته‌نگار

دستگاه سه‌گاه

۱۵۸.....	۸. بسته‌نگار	۱۴۷.....	۱. چهارمضراب
۱۵۹.....	۹. مویه	۱۴۹.....	۲. درآمد
۱۶۱.....	۱۰. مخالف	۱۵۰.....	۳. نغمه
۱۶۴.....	۱۱. حاجی حسنی	۱۵۱.....	۴. کرشمه
۱۶۶.....	۱۲. بسته‌نگار	۱۵۲.....	۵. کرشمه با مویه
۱۶۸.....	۱۳. مغلوب	۱۵۵.....	۶. زنگ شتر
۱۶۹.....	۱۴. نغمه	۱۵۷.....	۷. زابل

۱۷۶.....	۱۹. شاه ختایی	۱۷۱.....	۱۵. حزین
۱۷۷.....	۲۰. تخت طاقدیس	۱۷۳.....	۱۶. مویه
۱۷۸.....	۲۱. رنگ دلگشا	۱۷۴.....	۱۷. رهاب
		۱۷۵.....	۱۸. مسیحی

دستگاه نوا

۱۹۹.....	۱۲. عشیران	۱۸۱.....	۱. چهارمضراب
۲۰۰.....	۱۳. نیشابورک	۱۸۳.....	۲. درآمد اول
۲۰۲.....	۱۴. مجلسلی	۱۸۴.....	۳. درآمد دوم
۲۰۳.....	۱۵. خجسته	۱۸۷.....	۴. کرشمه
۲۰۵.....	۱۶. ملک حسن	۱۸۹.....	۵. گردونیه
۲۰۶.....	۱۷. حسین	۱۹۱.....	۶. نغمه
۲۰۸.....	۱۸. بوسلیک	۱۹۲.....	۷. بیات راجه
۲۰۹.....	۱۹. بیریز	۱۹۳.....	۸. حزین
۲۱۱.....	۲۰. رنگ نستاری	۱۹۵.....	۹. عشاق
۲۱۴.....	۲۱. رنگ نوا	۱۹۷.....	۱۰. نهفت
		۱۹۸.....	۱۱. گوشت

دستگاه همایون

۲۳۵.....	۱۰. باوی با چهارمضراب	۲۱۸.....	۱. چهارمضراب
۲۳۷.....	۱۱. سوز و گداز	۲۲۰.....	۲. درآمد اول
۲۳۹.....	۱۲. ابوالچپ	۲۲۱.....	۳. درآمد دوم
۲۴۰.....	۱۳. لیلی و مجنون	۲۲۳.....	۴. موالیان
۲۴۱.....	۱۴. راوندی	۲۲۵.....	۵. چکاوک
۲۴۲.....	۱۵. نوروز عرب	۲۲۷.....	۶. طرز
۲۴۴.....	۱۶. نوروز صبا	۲۲۹.....	۷. بیداد
۲۴۶.....	۱۷. نوروز خارا	۲۳۱.....	۸. بیداد کت
۲۴۷.....	۱۸. نفیر	۲۳۲.....	۹. نی داود

۲۵۴.....	۲۴. مؤالف.....	۲۴۸.....	۱۹. فرنگ با شوشتری گردان.....
۲۵۵.....	۲۵. بختیاری با مؤالف.....	۲۵۰.....	۲۰. شوشتری.....
۲۵۷.....	۲۶. غزال.....	۲۵۱.....	۲۱. جامه‌دران.....
۲۵۹.....	۲۷. دانشری.....	۲۵۲.....	۲۲. راز و نیاز.....
۲۶۰.....	۲۸. رنگ فرح.....	۲۵۳.....	۲۳. میگیلی.....

آواز بیات اصفهان

۲۷۳.....	۴. نغمه.....	۲۶۳.....	۱. در آمد.....
۲۷۶.....	۵. سوز و گداز.....	۲۶۶.....	۲. جامه‌دران.....
		۲۶۸.....	۳. بیات راجه و فرود.....

دستگاه چهارگاه

۳۰۳.....	۱۸. پس حصار.....	۲۷۷.....	۱. در آمد اول.....
۳۰۵.....	۱۹. مویه.....	۲۷۸.....	۲. در آمد دوم.....
۳۰۶.....	۲۰. مخالف.....	۲۸۰.....	۳. در آمد سوم: پیش‌زنگوله و زنگوله.....
۳۰۹.....	۲۱. حاجی حسنی.....	۲۸۲.....	۴. در آمد چهارم.....
۳۱۱.....	۲۲. بسته‌نگار.....	۲۸۴.....	۵. نغمه.....
۳۱۳.....	۲۳. مغلوب.....	۲۸۵.....	۶. کرشمه.....
۳۱۴.....	۲۴. نغمه.....	۲۸۶.....	۷. کرشمه با مویه.....
۳۱۶.....	۲۵. حزین.....	۲۸۹.....	۸. زنگ شتر.....
۳۱۸.....	۲۶. خدی.....	۲۹۱.....	۹. زابل.....
۳۱۹.....	۲۷. پهلوی.....	۲۹۲.....	۱۰. بسته‌نگار.....
۳۲۰.....	۲۸. رجز.....	۲۹۳.....	۱۱. مویه.....
۳۲۱.....	۲۹. منصورى.....	۲۹۴.....	۱۲. فرود.....
۳۲۳.....	۳۰. منصورى، قسمت دوم.....	۲۹۵.....	۱۳. حصار.....
۳۲۵.....	۳۱. منصورى، قسمت سوم.....	۲۹۷.....	۱۴. حصار، قسمت دوم.....
۳۲۸.....	۳۲. لرگی.....	۲۹۸.....	۱۵. حصار، قسمت سوم.....
۳۳۰.....	۳۳. متن و حاشیه.....	۳۰۰.....	۱۶. حصار، قسمت چهارم.....
۳۳۱.....	۳۴. رنگ شهر آشوب.....	۳۰۱.....	۱۷. چهارمضراب حصار.....

دستگاه ماهور

۳۷۵.....	۲۰. نیریز	۳۳۷.....	۱. درآمد
۳۷۷.....	۲۱. شکسته	۳۳۸.....	۲. کرشمه
۳۸۰.....	۲۲. عراق	۳۴۰.....	۳. آواز
۳۸۱.....	۲۳. نهیب	۳۴۳.....	۴. مقدمه داد
۳۸۳.....	۲۴. محیر	۳۴۴.....	۵. داد
۳۸۴.....	۲۵. آشور آوند	۳۴۵.....	۶. مجلس افروز
۳۸۵.....	۲۶. اصفهانک	۳۴۸.....	۷. خسروانی
۳۸۶.....	۲۷. حزین	۳۵۰.....	۸. دلکش
۳۸۷.....	۲۸. کرشمه	۳۵۳.....	۹. چهارمضرب و فرود
۳۸۸.....	۲۹. زنگوله	۳۵۶.....	۱۰. خاوران
۳۸۹.....	۳۰. راک هندی	۳۵۹.....	۱۱. طربانگیز
۳۹۱.....	۳۱. راک کشمیر	۳۶۱.....	۱۲. نیشابورک
۳۹۲.....	۳۲. راک عبدالله	۳۶۳.....	۱۳. نصیرخانی یا طوسی
۳۹۴.....	۳۳. کرشمه راک	۳۶۵.....	۱۴. چهارپاره یا مرادخانی
۳۹۵.....	۳۴. صغیر راک	۳۶۶.....	۱۵. فیلی
۳۹۷.....	۳۵. رنگ حربی	۳۶۷.....	۱۶. ماهور صغیر
۴۰۰.....	۳۶. رنگ یکجوبه	۳۶۹.....	۱۷. آذربایجانی
۴۰۲.....	۳۷. رنگ شلخو	۳۷۱.....	۱۸. حصار ماهور یا ابول
۴۰۴.....	۳۸. ساقی نامه، کشته و صوفی نامه	۳۷۴.....	۱۹. زیرافکنند

دستگاه راست پنجگاه

۴۱۵.....	۷. پنجگاه	۴۰۶.....	۱. درآمد
۴۱۶.....	۸. سپهر	۴۰۸.....	۲. درآمد دوم، زنگ شتر
۴۱۸.....	۹. عشاق	۴۱۰.....	۳. زنگوله
۴۲۱.....	۱۰. نیریز	۴۱۲.....	۴. پروانه
۴۲۳.....	۱۱. بیات عجم	۴۱۳.....	۵. خسروانی
۴۲۴.....	۱۲. بحر نور	۴۱۴.....	۶. روح افزا

نظام دستگاهی موسیقی ایران با عنوان «ردیف»، که با آموزش به روش سینه به سینه حفظ شده تا به دست ما رسیده است، روایت‌های مختلفی دارد و هر روایت به نام استادی که راوی آن بوده نامیده می‌شود. ردیف میرزا عبدالله (۱۲۲۲-۱۲۹۷ هجری شمسی) قدیمی‌ترین و معتبرترین روایت ردیف است که از او به شاگرد بلافضلش اسماعیل قهرمانی و از اسماعیل قهرمانی به نورعلی برومند منتقل شده است.

نت‌نویسی انجام‌شده در این کتاب مبتنی بر اجرای داریوش طلایی با سه‌تار است. اجرایی که براساس روایت او از ردیف میرزا عبدالله بنا شده است. در این نت‌نویسی با ابداع روشی خاص افزون بر فراگیری الگوهای ردیف، فراگیری ساختار گوشه‌ها و ارتباط جمله‌های آن با یکدیگر نیز مورد توجه قرار گرفته است. روشی که از درک این موسیقی به‌عنوان ریپرتواری منجمد می‌پرهیزد و به دنبال تبدیل آن به الگوهایی زاینده در ذهن هنرجو است. به دیگر سخن وظیفه این کتاب انتقال دانش و محتوای موسیقی دستگاهی از طریق ردیف است.

داریوش طلایی خود روایت‌گر ردیف و از نسل چهارم موسیقی‌دانان پس از میرزا عبدالله است. او نوازنده ممتاز تار و سه‌تار است و این ردیف را طی سال‌های ۱۳۵۰-۱۳۵۶ مستقیماً نزد نورعلی خان برومند آموخته است. همچنین دوره‌هایی از دیگر روایت‌های ردیف را نزد علی‌اکبر شهنازی، عبدالله دوامی، یوسف قروتی و سعید هرمزی فراگرفته. او با تحصیل در فرانسه به دانش جدید موسیقی نیز مجهز شده و کسب این دانش به او امکان داده است تا علاوه بر اجرا و درک شفاهی ردیف به پژوهش علمی در این رپرتوار دست زند. او توانسته است در مسیر این پژوهش به درک و روشی بدیع برای انتقال محتوا و ساختار ردیف نائل آید.

M-802605-01-5

9790802605015

نشرنی